

Briuselis, 2025 05 23
C(2025) 2901 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2025 05 23

**kuriuo dėl nulinio balanso technologijų pakategorių nustatymo ir toms technologijoms
naudojamų specifinių komponentų sąrašo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir
Tarybos reglamentas (ES) 2024/1735**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2025) 932 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1735 dėl priemonių sistemos Europos nulinio balanso technologijų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724, (kitai – Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas) įsigaliojo 2024 m. birželio 29 d. Juo nustatyti pagrindai, kaip Sąjungai užsitikrinti saugų ir tvarų apsirūpinimą nulinio balanso technologijomis didinant jų gamybos pajėgumą ir plėtojant tiekimo grandines.

Kad Reglamentą (ES) 2024/1735 būtų lengviau įgyvendinti, jame Europos Komisijai suteikiami įgaliojimai parengti deleguotąjį aktą, kuriuo būtų iš dalies pakeistas reglamento priedas, kuriame pateiktas galutinių produktų ir specifinių komponentų, laikomų pirmiausia naudojamais nulinio balanso technologijoms gaminti, sąrašas. Šio deleguotojo reglamento tikslas – iš dalies pakeisti priedą ir nustatyti kiekvienos nulinio balanso technologijų pakategorės komponentus, pirmiausia naudojamus tokioms technologijoms.

Laikoma, kad visi šiame deleguotajame reglamente išvardyti komponentai yra pirmiausia naudojami nulinio balanso technologijų galutiniams produktams gaminti. Todėl jiems taikomos atitinkamos Reglamento (ES) 2024/1735, ypač II skyriaus „Reikiamos sąlygos nulinio balanso technologijų gamybai“, nuostatos. Į šį deleguotąjį reglamentą neįtrauktiems specifiniams komponentams vis tiek gali būti taikomas Reglamentas (ES) 2024/1735, jei projekto rengėjas, remdamasis nacionalinei kompetentingai institucijai pateiktais įrodymais (pavyzdžiui, rinkos tyrimais arba sudarytomis įsipareigojimo pirkti sutartimis), gali įrodyti, kad specifiniai komponentai yra pirmiausia naudojami nulinio balanso technologijoms gaminti.

Kaip to reikalaujama Reglamento (ES) 2024/1735 46 straipsnio 7 dalyje, šiame deleguotajame reglamente pateikiamas pirmiausia naudojamų komponentų sąrašas yra grindžiamas visapusišku vertinimu ir metodine tiekimo grandinių analize, visų pirma atsižvelgiant į prieinamumą rinkoje, tinkamą išsamumo lygį ir technologijų raidą. Vertinimo tikslas buvo nustatyti kuo daugiau galutinių produktų, kuriuos gamina ir parduoda įmonės, ir specifinių komponentų, kurie yra būtini nulinio balanso technologijoms gaminti, todėl gali būti pagrįstai laikomi „visada pirmiausia naudojamais“. Vertinimas pateiktas Komisijos tarnybų darbiniame dokumente SWD yyyy/xxxx [SWD 2025/932, *Leidinių biurui: prašome įrašyti visą nuorodą*]¹, kuriame išdėstyta pagal aktualius Reglamento (ES) 2024/1735 aspektus parengta metodika. Metodikoje apibūdinta, kaip praktiškai taikyti tam tikrus Reglamente (ES) 2024/1735 nustatytus produkto / komponento kriterijus, pavyzdžiui, „specifinis“, „prieinamumas rinkoje“, „visada pirmiausia naudojamas“ ir „esminis“. Tada metodika pritaikyta visoms nulinio balanso technologijoms siekiant nustatyti tuos galutinius produktus ir specifinius esminius komponentus, kuriuos galima pagrįstai laikyti pirmiausia naudojamais nulinio balanso technologijoms gaminti.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Dėl sprendimo iš dalies pakeisti Reglamento (ES) 2024/1735 priedą, kad būtų nustatyti visų nulinio balanso technologijų galutiniai produktai ir komponentai, pirmiausia naudojami tokioms technologijoms, išsamiai konsultuotasi. Įvairiais deleguotojo akto rengimo etapais Komisija konsultavosi su savo ekspertais, suinteresuotosiomis šalimis iš nulinio balanso

¹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Nulinio balanso technologijų ir jų tiekimo grandinių vertinimas“, SWD 2025/932 [*Leidinių biurui: prašome įrašyti visą nuorodą*].

technologijų sektorių ir valstybėmis narėmis. Konkrečiai šį delegotąjį reglamentą Komisija parengė konsultuodamasi su Nulinio balanso technologijų ir tiekimo grandinių ekspertų grupe (E03968).

Pirmajame ekspertų grupės posėdyje Komisija pateikė komponentų atrankos metodiką ir paaiškino jos taikymą trimis – saulės fotovoltinės, vandenynų ir geoterminės energetikos – technologijų pavyzdžiais. Be to, daugiau diskutuoti techniniais nulinio balanso technologijų klausimais buvo galima internete surengtuose neoficialiuose susitikimuose su valstybėmis narėmis. Po šių pirmųjų susitikimų metodika ir pirminis jos taikymas buvo iš dalies pakeisti pagal valstybių narių pozicijas.

Deleguotojo akto projektas paskelbtas 2025 m. sausio mėn., kad keturias savaites būtų teikiami atsiliepimai. Suinteresuotosios šalys pateikė 158 atsiliepimus. Daugiausia jų pateikė verslo asociacijos ir įmonės. Suinteresuotosios šalys pasiūlė į sąrašą įtraukti papildomų komponentų, o kai kuriais atvejais – įtrauktiems komponentams alternatyvių technologijų. Komisija atidžiai išnagrinėjo visus gautus atsiliepimus. Antrasis ekspertų grupės posėdis buvo surengtas siekiant surinkti valstybių narių atsiliepimus. Tada deleguotojo akto projektas buvo atitinkamai iš dalies pakeistas – į sąrašą įtraukta apie 50 komponentų.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Reglamento (ES) 2024/1735 46 straipsnio 7 dalyje Komisija įgaliota pagal 44 straipsnį priimti delegotąjį aktą siekiant, remiantis Reglamento (ES) 2024/1735 4 straipsnyje pateiktu nulinio balanso technologijų sąrašu, iš dalies pakeisti priedą, kad būtų nustatytos nulinio balanso technologijų pakategorės ir konkrečių toms technologijoms gaminti naudojamų komponentų sąrašas.

Šiame deleguotajame reglamente yra du straipsniai: straipsnis, kuriuo iš dalies keičiamas priedas, ir straipsnis, kuriame pateiktos įsigaliojimo nuostatos.

Priede pateikiamos kiekvienos nulinio balanso technologijos atnaujintos pakategorės ir galutinių produktų bei specifinių komponentų, naudojamų nulinio balanso technologijoms gaminti, sąrašas. Galutinių produktų sąrašas yra tik aiškinamasis – juo siekiama suteikti daugiau konteksto specifinių komponentų, naudojamų nulinio balanso technologijoms gaminti, sąrašui.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2025 05 23

kuriuo dėl nulinio balanso technologijų pakategorių nustatymo ir toms technologijoms naudojamų specifinių komponentų sąrašo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1735

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1735 dėl priemonių sistemos Europos nulinio balanso technologijų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724², ypač į jo 46 straipsnio 7 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2024/1735 nustatyti pagrindiniai teisiniai reikalavimai, kuriais Sąjungos atsparumas ir tiekimo saugumas nulinio balanso technologijų srityje didinamas stiprinant Sąjungos gamybos, diegimo ir tos srities naujovių kūrimo pajėgumą;
- (2) Reglamento (ES) 2024/1735 priede pateikiamas nebaigtinis specifinių komponentų, laikomų pirmiausia naudojamais nulinio balanso technologijoms gaminti, sąrašas;
- (3) Reglamentas (ES) 2024/1735 vis dėlto gali būti taikomas į tą sąrašą neįrašytiems specifiniams komponentams ir specialioms mašinoms, jei projekto rengėjas nacionalinei kompetentingai institucijai gali įrodyti, pavyzdžiui, atliktais rinkos tyrimais arba sudarytomis įsipareigojimo pirkti sutartimis, kad specifiniai komponentai arba specialios mašinos yra pirmiausia naudojami nulinio balanso technologijoms gaminti;
- (4) Komisija atliko visapusišką vertinimą, pagrįstą metodine nulinio balanso technologijų tiekimo grandinių analize. Vertinime visų pirma atsižvelgta į komponentų prieinamumą rinkoje, tinkamą išsamumo lygį ir technologijų raidą;
- (5) siekiant nustatyti specifinius komponentus, laikomus pirmiausia naudojamais nulinio balanso technologijoms gaminti, vertinime taikyti keturi kriterijai, t. y.: specifinis komponentų pobūdis, jų prieinamumas rinkoje, tai, kad jie pirmiausia naudojami tokiai gamybai, ir tai, kad jie yra esminiai. Pirmiausia, remiantis pirmiau išvardytais kriterijais ir laikantis Reglamente (ES) 2024/1735 pateiktų nulinio balanso technologijų apibrėžčių, buvo patikslinta kiekviena nulinio balanso technologija ir prireikus tų technologijų pakategorės. Tada išnagrinėta kiekviena pakategorė siekiant nustatyti, kurie komponentai atitinka visus keturis taikytus kriterijus. Tuos kriterijus atitinkantys komponentai laikomi pirmiausia naudojamais nulinio balanso technologijoms gaminti;

² OL L, 2024/1735, 2024 6 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>.

- (6) kad būtų aiškiau, į Reglamento (ES) 2024/1735 priedą turėtų būti įtraukta papildoma skiltis „Galutiniai produktai“. Papildoma skiltis suteiks pirmiausia naudojamų komponentų sąrašo elementams konteksto, todėl priedas bus suprantamesnis;
- (7) todėl Reglamentas (ES) 2024/1735 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2024/1735 priedas pakeičiamas šio reglamento priedo tekstu.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 05 23

Komisijos vardu

Pirmininkė

Ursula VON DER LEYEN